

A'

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ. ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) είναι η γνωστική περιοχή της Βιοηθικής, η οποία αποτελεί διεπιστημονική προσέγγιση των ηθικών ζητημάτων που προκύπτουν από, ή σχετίζονται με, τις Επιστήμες της Ζωής, τις ιατρικές εφαρμογές τους, τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους. Το Π.Μ.Σ. βασίζεται στη συνθετική αξιοποίηση της έρευνας που διεξάγεται στην φιλοσοφία, στις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες, στις επιστήμες της ζωής και τη βιοτεχνολογία. Στόχος του είναι η προαγωγή της έρευνας και η ειδίκευση επιστημόνων στις επιμέρους γνωστικές περιοχές της Βιοηθικής. Περιλαμβάνει δύο κύκλους σπουδών: Ο πρώτος κύκλος είναι τουλάχιστον διετής και οδηγεί στην απόκτηση **Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.)**. Είναι εντατικός και συνδυάζει την παρακολούθηση μαθημάτων και την εκπόνηση ερευνητικής Μεταπτυχιακής Εργασίας. Ο δεύτερος κύκλος είναι τουλάχιστον τριετής και οδηγεί στην απόκτηση **Διδακτορικού Διπλώματος (Δ.Δ.)**. Είναι πρωτίστως ερευνητικός και ολοκληρώνεται με τη συγγραφή και επιτυχή δημόσια υποστήριξη Διδακτορικής Διατριβής, η οποία αποτελεί πρωτότυπη ερευνητική συμβολή σ' ένα από τα πεδία της Βιοηθικής.

Το Πρόγραμμα αποσκοπεί όχι μόνο στην παροχή εξειδικευμένων γνώσεων αλλά και στην παιδεία υπεύθυνων επιστημόνων ικανών να συνδέουν την επιστημονική έρευνα με τις ανάγκες του κοινωνικού συνόλου για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Μεταπτυχιακές σπουδές Α' κύκλου. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης

Στόχος του Α' κύκλου σπουδών είναι, μέσω των μαθημάτων, των σεμιναρίων, των ασκήσεων και της συγγραφής εργασιών, να αναπτύξουν οι φοιτητές βασικές δεξιότητες στην ανάλυση και κριτική αντιμετώπιση προβλημάτων και να αυξήσουν την επάρκειά τους ως προς τη λήψη αποφάσεων, σε θέματα Βιοηθικής.

Η φοίτηση για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης διαρκεί τέσσερα (4) εξάμηνα και δεν υπερβαίνει τα έξι (6) εξάμηνα. Περιλαμβάνει την επιτυχή συμμετοχή σε μεταπτυχιακά μαθήματα και σεμινάρια (24 διδακτικές μονάδες

/ 90 πιστωτικές μονάδες-ECTS*), καθώς και την επιτυχή εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (6 δ.μ. / 30 πιστωτικές μονάδες-ECTS). Ο τελικός βαθμός προκύπτει από το άθροισμα δώδεκα (12) μαθημάτων των δύο (2) δ.μ. το καθένα, ή, αναλόγως, και περισσοτέρων, της μίας (1) δ.μ., το καθένα (σύνολο 24 δ.μ.), και του βαθμού της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (20.000-25.000 λέξεων), πολλαπλασιαζόμενου επί τρία (3) (για τη λήψη Μ.Δ.Ε. σύνολο 30 δ.μ.).

Σε κάθε ένα από τα τρία πρώτα ακαδημαϊκά εξάμηνα, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές παρακολουθούν μαθήματα και σεμινάρια, κατ' ελάχιστον τέσσερα. Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική. Η επιτυχής ολοκλήρωση μεταπτυχιακού μαθήματος προκύπτει από την επιτυχία σε προφορική ή γραπτή εξέταση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του υπεύθυνου διδάσκοντος. Η επιτυχής παρακολούθηση μεταπτυχιακού σεμιναρίου προκύπτει από την επιτυχία στη σεμιναριακή εργασία και σε ενδεχόμενη προφορική ή γραπτή εξέταση, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του διδάσκοντος. Μετά την επιτυχή παρακολούθηση δέκα (10) μεταπτυχιακών μαθημάτων και σεμιναρίων, ανατίθεται σε κάθε μεταπτυχιακό φοιτητή η εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας. Η Εργασία μπορεί να συνίσταται σε (α) συνθετική ερευνητική εργασία, (β) κριτική προσέγγιση συστηματικών βιοηθικών προβλημάτων, (γ) τεκμηριωμένη διερεύνηση επιμέρους περιπτώσεων και μελέτη προβλημάτων σε περιοχές εφαρμογών (περίθαλψη, ιατρική, βιολογία, γενετική, βιοτεχνολογία, κοινωνιολογία, επιστήμες του δικαίου, επιστήμες του περιβάλλοντος, δημόσια πολιτική). Η εκπόνηση της Εργασίας έχει σκοπό να δείξει την, εκ μέρους του συγγραφέα της, κατοχή ικανοτήτων ανάλυσης, σύνθεσης, αποτίμησης, επιχειρηματολογίας (και ενίοτε συλλογής δεδομένων), καθώς και αξιοποίησής τους στην έρευνα ενός συγκεκριμένου θέματος. Σκοπός της είναι, με άλλα λόγια, να δείξει ο φοιτητής την ικανότητά του να συμβάλει στον επιστημονικό διάλογο και να συμμετέχει στην ερευνητική διαδικασία. Ειδικότερα, η εκπόνηση της Εργασίας στοχεύει στα ακόλουθα: (1) επιλογή, ανάλυση και σαφή διατύπωση ερευνητικού θέματος, (2) σχεδιασμό ερευνητικού πλάνου, (3) κριτική επισκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας (και αναφορά στη συναφή συζήτηση) γύρω από το επιλεγμένο θέμα, (4) εντοπισμό των σχετικών γενικότερων ερευνητικών ερωτήσεων, (5) οργάνωση ενός συγκεκριμένου επιχειρήματος, το οποίο οδηγεί σε νέες θεωρητικές ερωτήσεις που θα συνεισφέρουν στη σχετική βιβλιογραφία, (6) συγγραφή των παραπάνω και συζήτηση/αποτίμηση των αποτελεσμάτων (ή συμπερασμάτων), (7)

* Η απόδοση των πιστωτικών μονάδων κατά το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (European Credit Transfer and Accumulation System, ECTS) καθορίζεται σύμφωνα με την με αριθμ. Φ. 5/89656/Β3/13-8-2007 Υπουργική Απόφαση (Φ.Ε.Κ. 1466/13-8-2007, τεύχος Β') και με την αριθμ. 22/9-6-2008 απόφαση της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ.

συνεισφορά στον επιστημονικό διάλογο μέσω των πρωτότυπων ευρημάτων.

Το θέμα της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας προτείνεται από τον φοιτητή, σε συνεννόηση μ' έναν από τους διδάσκοντες του Π.Μ.Σ., ο οποίος αναλαμβάνει την επίβλεψη της Εργασίας και την ευθύνη της βαθμολόγησης, μαζί με δύο ακόμα μέλη - διδάσκοντες του Π.Μ.Σ. Οι παραπάνω αποτελούν την τριμελή Επιτροπή Παρακολούθησης και Εξέτασης. Είναι δυνατόν ένα από τα μέλη της να μην προέρχεται από το Π.Μ.Σ. Βιοηθική. Την Επιτροπή ορίζει η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (Ε.Δ.Ε.) του Π.Μ.Σ. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία εγκρίνεται κατ' αρχήν από τον επιβλέποντα και τα άλλα δύο μέλη της Επιτροπής, και, στη συνέχεια, υποστηρίζεται δημόσια από τον υποψήφιο ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής -στην οποία συμμετέχει και ο επιβλέπων- και από την οποία βαθμολογείται. Εάν παρέλθουν τρία (3) εξάμηνα μετά την ανάθεση του θέματος χωρίς ο επιβλέπων να έχει στοιχεία για την πορεία εκπόνησης της Εργασίας, η ανάθεση του θέματος ακυρώνεται.

Ο Εσωτερικός Κανονισμός (βλ. κεφ. Γ' του παρόντος) και οι αποφάσεις της Ειδικής Διατμηματικής Επιτροπής (Ε.Δ.Ε.) εξειδικεύουν το αναλυτικό πρόγραμμα, την επιμέρους κατανομή των μαθημάτων (υποχρεωτικών και επιλογής), την κατανομή των διδακτικών και πιστωτικών μονάδων στα επιμέρους θέματα ή γνωστικά αντικείμενα, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με το πρόγραμμα σπουδών.

Μεταπτυχιακές σπουδές Β' κύκλου. Διδακτορικό Δίπλωμα

Ο Β' κύκλος σπουδών έχει διάρκεια σπουδών τουλάχιστον τριών (3) ακαδημαϊκών ετών και οδηγεί στην απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος. Στόχος του είναι η προώθηση της επιστημονικής έρευνας σε θέματα Βιοηθικής. Ολοκληρώνεται με τη συγγραφή της Διδακτορικής Διατριβής, η οποία αποτελεί πρωτότυπη ερευνητική συμβολή σ' ένα από τα πεδία της Βιοηθικής. Απαραίτητη προϋπόθεση για εισαγωγή στο Β' κύκλο αποτελεί η κατοχή Μ.Δ.Ε. στη Βιοηθική ή σε απολύτως συγγενές γνωστικό αντικείμενο.

Ο υποψήφιος διδάκτορας οφείλει να βρίσκεται σε τακτική επαφή με τον επιβλέποντα και να προσκομίζει κατ' έτος γραπτή έκθεση με επαρκή στοιχεία σχετικά με την πρόοδο της Διδακτορικής Διατριβής.

Ανάμεσα στις υποχρεώσεις όλων των φοιτητών του Π.Μ.Σ. είναι η συμμετοχή τους στα σεμινάρια ειδικών, στις διαλέξεις προσκεκλημένων ομιλητών, στα συνέδρια και σε όλες τις επιστημονικές δραστηριότητες του Π.Μ.Σ.

Αναλυτικό πρόγραμμα προσφερόμενων μαθημάτων 2008-2009

Α' εξάμηνο σπουδών Χειμερινό εξάμηνο

Υποχρεωτικά μαθήματα

Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Υπεύθυνοι διδάσκοντες	Πιστωτικές Μονάδες
ΦΙΛ. 101	Τα εννοιολογικά θεμέλια της Βιοηθικής: Ηθικές θεωρίες	Σταυρούλα Τσινόρεμα	7 ECTS
ΦΙΛ. 102	Βιοηθική: Μέθοδοι, Αρχές, Προβλήματα	Μ. Δραγώνα-Μονάχου, Κατερίνα Μαρκεζίνη, Φ. Παιονίδης	7 ECTS
ΙΑΤ. 101	Εισαγωγή στη Βιο-Ιατρική Ηθική/Βιοηθική	Εμμανουήλ Γαλανάκης	7 ECTS
BIO. 101	Εισαγωγή στη Σύγχρονη Βιολογία I	Χρήστος Λούης	7 ECTS
KOIN. 101	Κοινωνία και Βιοηθική	Μαρία Κούση	7 ECTS

Β' εξάμηνο σπουδών Εαρινό εξάμηνο

Υποχρεωτικά μαθήματα

Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Υπεύθυνοι διδάσκοντες	Πιστωτικές Μονάδες
ΦΙΛ. 103	Φιλοσοφία των Επιστημών	Γεώργιος Μαραγκός	4 ECTS
ΙΑΤ. 102	Δημόσια Υγεία	Τάσος Φιλαλήθης	4 ECTS
BIO. 102	Εισαγωγή στη Σύγχρονη Βιολογία II	Νικόλαος Πανόπουλος, Στέργιος Πυρίντσος	4 ECTS
ΔΙΚ. 101	Δίκαιο, Ηθική και Βιοηθική	Πάυλος Σούρας, Φίλιππος Βασιλόγιαννης	4 ECTS

Μαθήματα επιλογής

Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Υπεύθυνοι διδάσκοντες	Πιστωτικές Μονάδες
ΦΙΛ. 104	Ηθική και Βιοηθική. Οι απαρχές: Αρχαία Ηθική Φιλοσοφία	Ανδρέας Λέμπεντεφ	4 ECTS
ΦΙΛ. 105	Θεωρίες Διανεμητικής Δικαιοσύνης	Γρηγόρης Μολύβας	4 ECTS
ΦΙΛ. 107	Αρχές της Βιοηθικής: Ιστορική- φιλοσοφική Προσέγγιση	Σταυρούλα Τσινόρεμα, Μυρτώ Δραγώνα-Μονάχου	4 ECTS
ΦΙΛ. 108	Αρεταϊκή Ηθική και Βιοηθική	Γιώργος Καραμανώλης	4 ECTS
ΙΑΤ. 103	Στοιχεία Νευροβιολογίας	Ελένη Σαββάκη Ιωάννης Δαλέζιος	4 ECTS
ΙΑΤ. 105	Ιστορία της Ιατρικής και της Ιατρικής Δεοντολογίας	Κων/νος Τρομπούκης	4 ECTS
ΚΟΙΝ. 104	Ιατρική Ανθρωπολογία και Βιοηθική	Κώστας Γκούνης	4 ECTS
ΚΟΙΝ. 105	Κοινωνιολογία και Δίκαιο της Ανθρώπινης Αναπαραγωγής	Βασιλική Πετούση	4 ECTS
ΠΟΛ. 101	Βιοηθική, Πολιτική Διαδικασία και Ρύθμιση	Δημήτριος Κοτρόγιαννος	4 ECTS

Γ' εξάμηνο σπουδών Χειμερινό εξάμηνο

Υποχρεωτικά μαθήματα

Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Υπεύθυνοι διδάσκοντες	Πιστωτικές Μονάδες
ΙΑΤ. 104	Βιοηθική και τέλος της ζωής	Δημήτριος Γεωργόπουλος	7 ECTS
ΚΟΙΝ. 102	Εφαρμογές Κοινωνικής Έρευνας σε Ζητήματα Βιοηθικής	Κώστας Γκούνης, Βασιλική Πετούση	4 ECTS

Μαθήματα επιλογής

Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Υπεύθυνοι διδάσκοντες	Πιστωτικές Μονάδες
ΔΙΚ. 102	Βιοτεχνολογία - το κοινωνικό, πολιτικό, ηθικό και νομικό πλαίσιο	Σπύρος Σημίτης	4 ECTS
ΔΙΚ. 103	Ειδικά θέματα στο Βιοδίκαιο	Τάκης Κ. Βιδάλης	4 ECTS
ΦΙΛ. 106	Επιστήμη και Ηθική	Γεώργιος Μαραγκός, Σταυρούλα Τσινόρεμα	4 ECTS
ΦΙΛ. 110	Περιβαλλοντική Ηθική	Στέργιος Πυρίντσος, Σταυρούλα Τσινόρεμα	4 ECTS
ΚΟΙΝ. 103	Γνωσιακές Πρακτικές και Κοινωνική Ταυτότητα του Ερευνητή των Επιστημών της Ζωής	Αντώνης Αστρονιάκης	4 ECTS
ΙΑΤ. 106	Κλινικές Μελέτες και Βιοηθικά Προβλήματα	Χαράλαμπος Σαββάκης	7 ECTS
ΒΙΟ. 103	Βιολογικά Επιτεύγματα και Βιοηθική	Στέργιος Πυρίντσος	7 ECTS

Δ' εξάμηνο σπουδών Εαρινό εξάμηνο

**Εκπόνηση Διπλωματικής
Μεταπτυχιακής Εργασίας
(20.000-25.000 λέξεων)
30 ECTS**

Αναλυτικό πρόγραμμα προσφερόμενων μαθημάτων 2009-2010

Α' εξάμηνο σπουδών Χειμερινό εξάμηνο

Υποχρεωτικά μαθήματα

Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Υπεύθυνοι διδάσκοντες	Πιστωτικές Μονάδες
ΦΙΛ. 101	Τα εννοιολογικά θεμέλια της Βιοηθικής: Ηθικές θεωρίες	Σταυρούλα Τσινόρεμα	7 ECTS
ΦΙΛ. 102	Βιοηθική: Μέθοδοι, Αρχές, Προβλήματα	Μ. Δραγώνα-Μονάχου, Κατερίνα Μαρκεζίνη, Φ. Παιονίδης	7 ECTS
ΙΑΤ. 101	Εισαγωγή στη Βιο-Ιατρική Ηθική/Βιοηθική	Εμμανουήλ Γαλανάκης	7 ECTS
BIO. 101	Εισαγωγή στη Σύγχρονη Βιολογία I	Χρήστος Λούης	7 ECTS
KOIN. 101	Κοινωνία και Βιοηθική	Μαρία Κούση	7 ECTS

Β' εξάμηνο σπουδών Εαρινό εξάμηνο

Υποχρεωτικά μαθήματα

Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Υπεύθυνοι διδάσκοντες	Πιστωτικές Μονάδες
ΦΙΛ. 103	Φιλοσοφία των Επιστημών	Γεώργιος Μαραγκός	4 ECTS
ΙΑΤ. 102	Δημόσια Υγεία	Τάσος Φιλαλήθης	4 ECTS
BIO. 102	Εισαγωγή στη Σύγχρονη Βιολογία II	Νικόλαος Πανόπουλος, Στέργιος Πυρίντσος	4 ECTS
ΔΙΚ. 101	Δίκαιο, Ηθική και Βιοηθική	Πάυλος Σούρλας, Φίλιππος Βασιλόγιαννης	4 ECTS

Μαθήματα επιλογής

Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Υπεύθυνοι διδάσκοντες	Πιστωτικές Μονάδες
ΦΙΛ. 104	Ηθική και Βιοηθική. Οι απαρχές: Αρχαία Ηθική Φιλοσοφία	Ανδρέας Λέμπεντεφ	4 ECTS
ΦΙΛ. 105	Θεωρίες Διανεμητικής Δικαιοσύνης	Γρηγόρης Μολύβας	4 ECTS
ΦΙΛ. 107	Αρχές της Βιοηθικής: Ιστορική- φιλοσοφική Προσέγγιση	Σταυρούλα Τσινόρεμα Μυρτώ Δραγώνα-Μονάχου	4 ECTS
ΦΙΛ. 109	Ηθική και Βιοηθική: Λόγοι, Λογική και Ηθική. Derek Parfit, <i>On What Matters</i>	Γιώργος Καραμανώλης	4 ECTS
ΦΙΛ. 110	Περιβαλλοντική Ηθική	Στέργιος Πυρίντσος, Σταυρούλα Τσινόρεμα	4 ECTS
ΙΑΤ. 103	Στοιχεία Νευροβιολογίας	Ελένη Σαββάκη, Ιωάννης Δαλέζιος	4 ECTS
ΙΑΤ. 105	Ιστορία της Ιατρικής και της Ιατρικής Δεοντολογίας	Κων/νος Τρομπούκης	4 ECTS
ΙΑΤ. 107	Ηθικά ζητήματα της αρχής της ανθρώπινης Ζωής	Εμμανουήλ Γαλανάκης	4 ECTS
ΚΟΙΝ. 104	Ιατρική Ανθρωπολογία και Βιοηθική	Κώστας Γκούνης	4 ECTS
ΚΟΙΝ. 105	Κοινωνιολογία και Δίκαιο της Ανθρώπινης Αναπαραγωγής	Βασιλική Πετούση	4 ECTS
ΠΟΛ. 101	Βιοηθική, Πολιτική Διαδικασία και Ρύθμιση	Δημήτριος Κοτρόγιαννος	4 ECTS

Γ' εξάμηνο σπουδών Χειμερινό εξάμηνο

Υποχρεωτικά μαθήματα

Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Υπεύθυνοι διδάσκοντες	Πιστωτικές Μονάδες
ΙΑΤ. 104	Βιοηθική και τέλος της ζωής	Δημήτριος Γεωργόπουλος	7 ECTS
ΚΟΙΝ. 102	Εφαρμογές Κοινωνικής Έρευνας σε Ζητήματα Βιοηθικής	Κώστας Γκούνης, Βασιλική Πετούση	4 ECTS

Μαθήματα επιλογής

Κωδικός	Τίτλος μαθήματος	Υπεύθυνοι διδάσκοντες	Πιστωτικές Μονάδες
ΔΙΚ. 102	Βιοτεχνολογία - το κοινωνικό, πολιτικό, ηθικό και νομικό πλαίσιο	Σπύρος Σημίτης	4 ECTS
ΔΙΚ. 103	Ειδικά θέματα στο Βιοδίκαιο	Τάκης Κ. Βιδάλης	4 ECTS
ΦΙΛ. 106	Επιστήμη και Ηθική	Γεώργιος Μαραγκός, Σταυρούλα Τσινόρεμα	4 ECTS
ΦΙΛ. 108	Αρεταϊκή Ηθική και Βιοηθική	Γεώργιος Καραμανώλης	4 ECTS
ΚΟΙΝ. 103	Γνωσιακές Πρακτικές και Κοινωνική Ταυτότητα του Ερευνητή των Επιστημών της Ζωής	Αντώνης Ασρινάκης	4 ECTS
ΙΑΤ. 106	Κλινικές Μελέτες και Βιοηθικά Προβλήματα	Χαράλαμπος Σαββάκης	4 ECTS
ΒΙΟ. 103	Βιολογικά Επιτεύγματα και Βιοηθική	Στέργιος Πυρίντσος	4 ECTS

Δ' εξάμηνο σπουδών Εαρινό εξάμηνο

**Εκπόνηση Διπλωματικής
Μεταπτυχιακής Εργασίας
(20.000-25.000 λέξεων)
30 ECTS**